

Miloslav Fekar

Narozen 7. června 1973 v Hranicích.

Bezměrov 115, 767 01 KROMĚŘÍŽ

Telefon: 0634/36 20 98, mobil: 0604/84 52 32

E-mail: pmfekar@volny.cz

- 1988-92 studium na Střední umělecko-průmyslové škole v Uherském Hradišti u akademického malíře Jiřího Pospíšila a akademického malíře Miroslava Maliny
- 1992 přijat na Akademii výtvarných umění do ateliéru Sochařské školy profesora akademického sochařství Huga Demartiniho (práce v krajině, reekce na prostředí, prostorové koncepty řešení pomocí geometrie)
- 1994 projekt na hradě Helfštýn (Dělení věčnosti)
- 1994 přestup do ateliéru figurálního sochařství k profesoru akademického sochařství Janu Hendrychovi (studie hlavy a figury, přemýšlení a ideálním zapojení sochy v dnešní architektuře a krajině)
- 1995 přestup do ateliéru Jindřicha Zeithammla
- 1996 ukončení bakalářského studia na AVU v Praze
- 1996 realizace Chrámků na Psí louce ve Stromovce
- 1996 sympozium Králíky (Sloupy a klad)
- 1996-8 magisterské studium na FaVU v Brně u profesora akademického sochařství Vladimíra Preclíka
- 1996-00 magisterské studium oboru scénografie na DAMU — ALD v Praze u profesorů Miroslava Melny a Pavla Kalfuse
- 1997 sympozium Králíky (Variabilní schránka)
- 1997 sympozium KAÄMKAMPÄÄ, Finsko (Setkání tří kruhů)
- 1997-8 realizace v architektuře Hrubá skála (portál a vrata)
- 1998 Zvíkovec (schody)
- 1998 rezidence Plasy (Krystal)
- 1998 sympozium Olomouc (Sloup)
- 1999 výstava na AVU v Praze
- 1999 realizace mostku v parku Stromovka
- 1999 rezidence ART — OMI stát New York, USA (Ulity)
- 1999 první samostatná výstava v parku Stromovka, Praha (kompozice cesty — hledání, nalézání; sledování napětí mezi přírodním a lidským)
- 2000 samostatná výstava v Synagoze a dvoraně zámku v Hranicích

Foto: Miloslav FEKAR

Tisk: INKA Hranice

Vydáno: 4/2000

Sponzoři:

ULITA, 60 x 240 x 60 cm, ořivní dřevě — 1999 (titulní strana)

HVĚZDICE, 60 x 260 cm, bukové dřevě — 1999

VÝSTAVNÍ SÍŇ

SYNAGOGA

Městské
muzeum
a galerie
Hranice

20. 4. - 28. 5. 2000

Výstavní síň SYNAGOGA, Janáčkova 728, Hranice a dvorana zámku v Hranicích.

MILOSLAV FEKAR

VESMÍRNÁ ULITA, 140 x 270 x 30 cm, topolové dřevo – 1998

Miloslav Fekar

Nemůžu jinak, než začít osobně. Miloslava Fekara znám útržkovitě z několika období života a právě tak odlišných prostředí. Z těchto přerývaných vzpomínek stojí za zdůraznění především Miloš jako hraničný házenkář, sochař pracující v zahradním domku ve Velké u Hranic, student figurálního sochařství na AVU v Praze, FAVU v Brně a scénografie nebo podivuhodný obyvatel maringotky ve Stromovce uprostřed pražské Královské obory.

Na Střední umělecko-průmyslové škole v Uherském Hradišti začínal studiem malby, zároveň se věnoval grafice a kresbě. Později mu přestalo vyhovovat omezení plochou, jeho zájem se přesunul k plastice a keramice. Na AVU studoval sochařství, ale postupně zjišťoval, že ani tvarově vnímatelná, v čase žijící socha mu nevyhovuje a začal se zajímat ani ne tak o objekt, jako o koncepci prostoru. Hledal sochu, která by zároveň byla i architekturou, zajímali ho architekti, kteří myslí a pracují podobně jako sochaři.

V tvorbě posledních let se Miloš Fekar prezentuje jako sochař důsledně hledající vztah plastiky k otevřenému prostoru. Toto nezákladnější téma se u něj objevuje jako pevně sjednocující prvek již od počátečních sochařských realizací. První práce s prostorem se pohybovaly v poloze environmentu, časově omezených pokusů, jemných reakcí na prostředí a autorovy osobní potřeby prostor pochopit. Mezní význam zde má především rané Dělení věcnosti, realizované během sochařského sympozia na Helfštejně v roce 1994. Vytvořil „okna do nebe“, kdy jednotlivé zdmi vymezené prostory původního paláce na

místě chybějícího stropu předělil nataženým provazem. V tomto jemném zásahu se dokonce zbavuje tématu sochy ve prospěch výhradní práce s daným místem a jeho osobní interpretace.

Avšak zatímco první práce se přes společné vztahování k prostoru vzájemně nepropojovaly a tvorba sochařského objektu často nebyla cílem, nová tvorba akcentuje samotnou sochu a vzniká kontinuálně, kdy nový objekt vzápětí rozvíjí předcházející. Za rozhodující moment pro další tvorbu Miloslava Fekara je možno pokládat praktickou bakalářskou diplomovou práci – Chrámek (1996) na Psí louce ve Stromovce. Jeho realizace byla součástí širšího projektu, který měl za cíl v bývalé Královské oboře vytvořit cestu z pěti vzájemně provázaných dřevěných objektů. Z celé koncepce se bohužel podařilo realizovat pouze fragment, k Chrámku přibyl v následujících letech jen jeden ze tří plánovaných mostů. Přesto tento projekt otevírá prostor pro pochopení celé Fekarovy tvorby, úzce propojující sochařské objekty s architektonickým eténím. Chrámek, podobně jako Most (1999), je v prvé řadě sochou, jejím upotřebením. Realizací díla však nejsou samostatné objekty, ale holistický celek, koncepce spočívající v naplnění projektu. Symbolickým vyvrcholením aktivit směřujících v následujících letech do prostoru Královské obory pak bylo loňská podzemní souborná výstava Fekarových dřevěných prací v areálu celého parku.

Fekarova tvorba je u tak mladého autora nevidaně bohatá, a to i navzdory monumentálně děl, nároků na materiál a fyzickou manipulaci s ním. Charakteristická je pro ni pře-

SCHRÁNKA – ULITA, 70 x 300 x 70 cm, dubové dřevo – 1998

devším výhradní práce se dřevem, když odmyslíme několik prvních konceptuálních prací kombinujících několik materiálů nebo raný Altán pro jednoho člověka (1995) z haňkového pískovce. Následující práce se striktně vrací k soše, aniž by jí však vyvázaly ze závislosti na podmínkách konkrétního prostoru a širších konceptuálních vztazích.

Z dnešního odstupu se tvorba Miloslava Fekara z období posledních pěti let ostře vymezuje do dvou poloh, aniž by se ale ztrácely vzájemné vazby k osobě jednoho autora. Obě také nacházejí své předobrazy v realizacích ve Stromovce: První, i když chronologicky přísně vzata vlastně až druhá, na příkladě realizovaného Mostku reprezentuje organické objekty, které vznikají odnímáním hmoty a případným jednoduchým pokládáním k sobě nebo na sebe. Jsou tak plně sochařské. Druhý princip, Miloslavem Fekarem však přivlastněný už dříve a realizovaný v Altánu pro jednoho člověka (1995) a především v Chrámku pro Stromovku (1996), je konstrukční. Objekty se díky přitazování a spojování článků staví spíše architekturně. Velká část těchto objektů je dokonce v minimalistické tradici tvořena standardními díly.

Miloslav Fekar inspirativně staví na tom, co si bere z minimalismu: márn na myslí především jeho důraz na jedinečnou a neopakovatelnou prostorovou situaci a snahu o minimální zásah do krajiny, jehož prostřednictvím by chtěl daný prostor pochopit. Velice rád také po vzoru zámožského minimalu druhé poloviny šedesátých let pracuje se skládáním shodných stavebnicových dílů. V díle Miloslava Fekara je patrná velkorysost a hrubost ve

zpracování, ale především zvýznamnění všeho a počítání se vším. Jeho výsledné realizace jsou často na hranici fyzických i psychologických sil. Až na výjimky používá pouze stejnou hmotu, ze které socha vzniká. I to je pravidlo hry, které přejímá z minimalistické tradice.

Ovšem minimalisté, slovy teoretika Michaela Frieda, pracovali se vztahy existujícími mimo dílo samé, spíše zkoumají, jak se mění vnímání práce během našeho pohybu kolem ní. A to je pro Miloslava Fekara podobně jako pro „sousedu“ Jana Ambrúze příliš málo. Oproti osobnímu rukopisu provavěrných minimalistů hraje v jeho tvorbě podstatnou roli upozorňování na povrch objektů – jak je traktován povrch dřeva, od neosobní mechanické práce s motorovou pilou až k individuálnímu sekání a dlabání.

Zatímco většina prací se ubírá cestou zfunckčování sochy, altánu, chrámku a mostky se ubírají ke stejnému cíli z druhé strany. Divák-uživatel očekává funkční věc, ale je překvapivě konfrontován s výtvarným dílem, upotřebenou sochou.

I přes jejich odtažitost a formální abstrakci je kupodivu pro řadu Fekarových děl charakteristická uvolněná hravost. Například Variabilní stavba (1998) se mění v libovolně volitelnou hmotnou báseň. Socha tak již nemá ani pevně definovaný objem a tvar, ani finální podobu a jako stavebnice je od instalace k instalaci proměňována. Jejimi vyhraněnými variantami se stává instalace hmotné básně O květině nebo instalace Útek, včetně fascinující skryté přítomnosti jedné varianty v druhé.

SCHRÁNKA PRO DVA, 60 x 400 x 60 cm, topolové dřevo – 1997

Oč samozřejmější je práce s okolním prostorem, o to dominantnější se ve Fekarově tvorbě posledních let stává práce s prostorem vnitřním, s interiérem sochy. Objekty jako Schránka pro dva (1997), Variabilní schránka (1997), Skořápka (1997), Ulita (1998), Schránka – ulita (1998) nebo Ulity (1999) postupně rozpracovávají téma vnitřního prostoru, ať již pohledově zdůrazněného nebo jen vnitřně tušeného. (O divácké oblibě těchto prací svědčí zřízení Variabilní schránky a objektu Skořápka).

Poprvé v celistvosti vystavil Miloslav Fekar svou tvorbu při své první samostatné výstavě v Týnu minulého roku v prostředí Královské obory v Praze, kde do kontextu osobitě městské krajiny volně rozmístil šestnáct objektů. Park je především produchovnělá umělá příroda, tvorba v něm reakcí na předcházející tvůrce. Jako park je autorem vnímána i Moravská brána, které Miloslav Fekar věnoval svou teoretickou diplomovou práci a nyní zde též vystavuje. Fekarova hraničná dvojjvýstava je o to významnější, že poprvé právě při této příležitosti pracuje s interiérem galerie. Jeho práce nevznikaly pro stěnní a univerzální výstavní prostor, ale spíše ve vztahu ke konkrétnímu místu. Tak tomu bylo, ať už pracoval na Helfštejně, v krajíně kolem Hranic a Velké nebo v pražské Stromovce. Práce s jiným prostorem je tak i novým Fekarovým samostatným dílem.